

1 sz. melléklet

A szakirodalom áttekintése

Magyarországon 1936-ban jelent meg utoljára olyan átfogó, építészeti tűzvédelemmel foglalkozó könyv, amelyben tűzszakaszok kialakítására vonatkozó elméleti és gyakorlati ismeretanyag is szerepelt (Császár Ferenc: Tűzvédelmi építéstan). Egyes kiadványokban megjelentek tűzvédelmi vonatkozású fejezetek (pl. Szárazépítési kézikönyv, Iparosított technológiával készült épületek felújítása, Könnyűszerkezetes épületek, technológiák), azonban az építészeti (passzív) tűzvédelemmel kapcsolatos átfogó könyvet nem adtak ki. Az értékelhető, tűzvédelemmel foglalkozó fejezetet tartalmazó fontosabb kiadványok az alábbiak:

1. *Szárazépítési kézikönyv*. Szerkesztette Wiesner György, kiadó: Gyorsjelentés Kiadó Kft., Budapest, 1999. ISBN: 963 86032 1 6, 3.1. fejezet, pp.33-43, szerző: Dr. Bánky Tamás.
2. *Iparosított technológiával készült épületek felújítása*. Szerkesztette Csermely Gábor, kiadó: ÉMI Kht., Budapest, 2005. ISBN 963 218 869 1., 11. fejezet, pp:63-64, szerző: Érces Ferenc.
3. *Könnyűszerkezetes épületek, technológiák*. Szerkesztette Csermely Gábor, kiadó: TERC Kft., Budapest, 2005. ISBN 963 9535 30 3., 4.2. fejezet, pp:110-116, szerző: Geier Péter.
4. Takács Lajos Gábor, Király András: *Tetőterek tűzvédelmi kérdései*. Tetőszerkezetek A-tól Z-ig. Verlag Dashöfer Szakkönyv Kiadó Kft., 2003-2006. 3.3.7, 3.4.4. (3.4.4.1. – 3.4.4.8) fejezetek. pp 97. Szerkesztő: Dr. Tóth Elek. Ebben a kiadványban egy teljes fejezet szól a tűzszakaszok kialakításáról és térbeli elválasztásáról.
5. Takács Lajos Gábor, Király András: *A felújítások tűzvédelmi szempontjai*. Panelfelújítás gyakorlati kézikönyve. Verlag Dashöfer Szakkönyv Kiadó Kft, 2007. február. 6.2.7. fejezet, pp 32. Szerkesztő: Dr. Osztrólczy Miklós.
6. Takács Lajos Gábor: *Tűzvédelem*. Önállóan megírt fejezet Ulrich Meier: Faszerkezetű házak c. könyvének magyar kiadásában. Cser Kiadó Kft., 2007, p. 25-32. ISBN 978-963-9759-76-3

A tűzszakaszokkal, tűzterjedést gátló szerkezetekkel foglalkozó nemzetközi szakirodalom a hazainál jóval szélesebb körű, ezek azonban nem tudományos igényességgel, rendszerezettek, hanem egyes fejezetekbe foglalva, általában ismeretterjesztő jellegűek. A nemzetközi szakirodalmat jellemzően tűzvédelmi célú nemzeti vagy regionális szövetségek gondozzák (pl. EGOLF, NFPA, FCIA stb.). Az utóbbi évek nemzetközi kutatásainak eredményei a tűzszakaszok kialakítását, a tűzterjedést gátló szerkezeteket is csak részletekben érintették (pl. FIRE-TECH). A disszertációhoz kapcsolódó kutatási zárójelentéseket, külföldi publikációk az alábbiak:

7. Fire Protection Compartmentation “Purple Book” February, 2004. Volume: 22 Issue: 1 ISSN 0263-080X
8. Fire Protection Handbook®, 20th Edition, 2008, National Fire Protection Association, 1 Batterymarch Park Quincy, Massachusetts, USA (www.nfpa.org)
9. Firestop Constructors International Association 4415 W. Harrison St., #436 Hillside, IL 60162 (www.fcia.org);
10. Václav Kupilík: Fire Protection Of Construction. Published by: Dunamenti Tűzvédelem Zrt., 2009. ISBN 17862930-2.

11. FIRE-TECH. Fire Risk Evaluation To European Cultural Heritage.Users Guide, April 2005. Publisher: Laboratorium voor Aanwending der Brandstoffen en Warmteoverdracht, Department of Flow, Heat and Combustion Mechanics, ISBN 908098521X.
12. A Practical Approach To Protection of People with Disabilities In or Near Buildings During a Fire, or Fire Related Incident, Mr. C. J. Walsh B Arch MRIAI MIBCI MIFS MIFireE Architect, Fire Engineer & Technical Controller, © Sustainable Design International Ltd. 1997-2002, © Sustainable Design International Ltd. 1997-2002. Ez a publikáció a 8. tézishez (a disszertáció 8. fejezetéhez) kapcsolódik.

A tűszakaszokkal, tűzterjedést gátló szerkezetekkel kapcsolatos hazai kutatások és publikációk között a legmagasabb szintet az ÉMI Kht. Tűzvédelmi Tudományos Osztálya képviseli. Az ÉMI Kht. részt vett több nemzetközi kutatási projektben is (pl. FIRE-TECH), illetve európai harmonizált eljárás hiányában kifejlesztett egy, a tűszakaszok elválasztásánál is lényeges homlokzati tűzterjedési vizsgálatot, amelyet Európában egyedülállóként, nyílászárókkal ellátható, épületléptékű homlokzaton végeznek. Az ÉMI Kht. tagja több nemzetközi tűzvédelmi szervezetnek, így az európai tűzvizsgáló és minősítő intézeteket tömörítő EGOLF szervezetnek is. Az ÉMI Kht. tudományos igazgatója, Dr. Bánky Tamás, maga is hosszú ideig a Tűzvédelmi Tudományos Osztály vezetője volt. Az ÉMI Kht. munkatársainak az értekezésemhez kapcsolódó, az utóbbi években megjelent publikációi közül az alábbiakat emeltem ki:

13. Az ÉMI Kht. Központi Laboratóriumának vizsgáló tevékenysége. Dr. Bánky Tamás, ÉMI Kht. tudományos igazgató, elhangzott az Építésfelügyeleti Szakmai Napon, 2006. július 5-én.
<http://www.emi.hu/Webadatbazisok/Publikaciok.nsf/Publikaciok2/E7AC0247716852DEC12571A3003C2490?OpenDocument>
14. A tűzvédelmi osztályozási rendszer az új európai uniós vizsgálati módszerei. Parlagi Gáspárné, ÉMI Kht. Tűzvédelmi Tudományos Osztály, 2005. április 9., Építési Piac, 2005. 2. sz. 23-24. p.
<http://www.emi.hu/Webadatbazisok/Publikaciok.nsf/Publikaciok2/08A7915CA7495E22C1257046003856EA?OpenDocument>
15. A függőleges homlokzati tűzterjedési gát méretének meghatározása homlokzati tűzterjedési vizsgálatosorozattal. Mezei Sándor, ÉMI Kht. Tűzvédelmi Tudományos Osztály, 2005. április 9.
[http://www.emi.hu/Webadatbazisok/Publikaciok.nsf/Publikaciok2/47F3EEE612BFE002C1257004002CBC84/\\$File/Publ_2005_MezeiSGyula.pdf](http://www.emi.hu/Webadatbazisok/Publikaciok.nsf/Publikaciok2/47F3EEE612BFE002C1257004002CBC84/$File/Publ_2005_MezeiSGyula.pdf)

Magyarországon az elmúlt években számos tűszakaszokkal, illetve tűzgátló szerkezetekkel foglalkozó szakcikk jelent meg a legnagyobb hazai tűzvédelmi folyóiratban, a Védelem című kiadványban, illetve annak honlapján (www.vedelem.hu). Az itt megjelent, a disszertációhoz kapcsolódó publikációkat az alábbiakban gyűjtöttem össze.

16. Pusztító homlokzattűz Berlinben. Szerző: Albrecht Broemme. Ez a tanulmány a disszertáció 1.2. sz. mellékletében olvasható tüzeset leírás forrása.
<http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan50.pdf>
17. Minden szint égett a debreceni panelház tüzeseténél. Szerző: Vida László. Ez a tanulmány szorosan kapcsolódik a dolgozat 1.3. sz. mellékletét képező debreceni tüzeset leírásához.
<http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan91.pdf>

18. A tűzvédelem műemlékvédelmi szempontjai. Szerző: Heizler György, újszerű javaslatokat tartalmaz egyes műemlékek tűzszakaszolásának módjára.
<http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan104.pdf>
19. Tűz- és füst terjedése panelépületben: panel épület tűzvédelmi helyzetének elemzése számítógépen futó matematikai tűzmodellel. Szerző: Szilágyi Csaba, 2008/1. Ez a tanulmány szorosan kapcsolódik a disszertáció 1.3. sz. mellékletét képező debreceni tüzeset leírásához.
<http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan137.pdf>
20. Mozgáskorlátozott személyek menekítése. Szerző: Heizler György. Az 51 oldalas tanulmány az 1980-as években, korát megelőzően készült, elsőként veti fel a tűzgátló szerkezetek szerepét a mozgáskorlátozottak menekülésében, mentésében. Ez a publikáció a 8. tézishez (a disszertáció 8. fejezetéhez) kapcsolódik.
<http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan55.pdf>

A Védelem online honlapján található a tézisfüzet 8. fejezetében felsorolt, a doktori disszertációhoz kapcsolódó, általam vagy közreműködésemmel készített cikkek, publikációk nagyobbik része is:

21. Takács Lajos Gábor: *A tűzállósági fokozat meghatározása, épületszerkezetek tűzvédelmi követelményei, tűzterjedés megakadályozása épületen belül*. Tűzvédelmi Szolgáltatók és Vállalkozók Szövetsége, Országos Tűzvédelmi Konferencia, Siófok, Magyarország, 2006. február 23-24. pp. 70-81.
22. Takács Lajos Gábor, Wagner Károly: *Ensuring The Evacuation for People with Disabilities with Architectural Fire Protection Tools in Disability Access Buildings. Mozgáskorlátozottak menekülésének és mentésének biztosítása építészeti tűzvédelmi eszközökkel akadálymentesen megközelíthető épületekben*. Proceedings of ÉPKO, International Conference of Civil Engineering and Architecture 2006, Csíksomlyó, Romania, 2006. június 04., p. 321-326.
23. Takács Lajos Gábor, Király András: *A felújítások tűzvédelmi szempontjai*. Panelfelújítás gyakorlati kézikönyve. Verlag Dashöfer Szakkiaadó Kft, 2007. február. 6.2.7. fejezet, pp 32. Szerkesztő: Dr. Osztrólczy Miklós. URL:
<http://www.dashofer.hu/?fejezet=1&alfejezet=3&tartalom=0&product=PAN&PHPSESSID=266740247ad8fa03c4f357b56ab83314#tartalom>
24. Takács Lajos Gábor: *Tűzterjedés elleni gátak kialakítása*. Magyar nyelvű előadás a Tűzvédelmi Szolgáltatók és Vállalkozók Szövetsége, Országos Tűz- és Katasztrófavédelmi Konferencia, Siófok, Magyarország, 2007. március 8-9.
25. Takács Lajos Gábor: *Tűzterjedés elleni gátak régen és ma*. Duna Palota Kulturális Kht. Védelem 2007 XIV. évfolyam 2 szám, pp. 6-8. Védelem online:
http://www.vedelem.hu/index.php?pageid=hirek_reszletek&hirazon=80
26. Takács Lajos Gábor: *A tűzgátló szerkezetekre vonatkozó új követelmények*. Duna Palota Kulturális Kht. Védelem 2007 XIV. évfolyam 2 szám, pp. 9-12. Védelem online:
http://www.vedelem.hu/index.php?pageid=hirek_reszletek&hirazon=80
27. Király András, Szikra Csaba, Takács Lajos Gábor: *Építészeti tűzvédelmi tanulságok a debreceni 10 emeletes panelház tüzesetéről*. BM Duna Palota Kulturális Kht., Védelem online, URL:
[http://www.vedelem.hu/?pageid=hirek_reszletek&hirazon=88,](http://www.vedelem.hu/?pageid=hirek_reszletek&hirazon=88)
[http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan68.pdf,](http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan68.pdf)
http://www.vedelem.hu/files/UserFiles/File/Debrecen_szakvelemen_y_070415.pdf

28. Takács Lajos Gábor: *Paneles épületek tűzvédelmi problémái*. Comfort Budapest Épületgépészeti Szakkiállítás, 2007. április 18. Program: <http://www.comfortbudapest.hu/index.php?p=5>
29. Takács Lajos Gábor: *A tűzállósági fokozat meghatározása, épületszerkezetek tűzvédelmi követelményei, tűzterjedés megakadályozása épületen belül*. Tűzvédelmi Szolgáltatók és Vállalkozók Szövetsége, Országos Tűzvédelmi Konferencia, Siófok, Magyarország, 2008. április 16-18. URL: http://www.tszvsz.hu/aktualis/?c2_7_goarticle=1387
30. Takács Lajos Gábor: *A tartószerkezetek tervezésére vonatkozó tűzvédelmi előírások változása az 9/2008 (II.22.) ÖTM rendelettel kiadott Országos Tűzvédelmi Szabályzat megjelenésével*. Megjelent az Építéstechnika internetes honlapján, 2008. július 1-én. URL: <http://www.muszakilapok.hu/magyar-epitestechnika/orszagos-tuzvedelmi-szabalyzat>
31. Takács Lajos Gábor: *Ipari épületek tűzszakaszolásának épületszerkezeti kérdései*. Tűzvédelmi Szolgáltatók és Vállalkozók Szövetsége, Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia, Félixfürdő, Románia, 2008. szeptember 24-26. URL: http://www.tszvsz.hu/aktualis/?c2_7_goarticle=1431&PHPSESSID=a7ocn4ibtv88mouajjq5a55jsl
32. Takács Lajos Gábor, Mészáros János: *Fire Protection Aspects At The Reconstruction Of Liszt Ferenc Academy Of Music, Budapest*. EUSAS Conference on “Fire Protection and Security in Historical Buildings and Museums“. April 29th/30th, 2009 in Budapest, Hungary. Angol nyelvű konferencia előadás.
33. Takács Lajos Gábor, Wagner Károly: *Átmeneti védett terek kialakítása*. BM Duna Palota Kulturális Kht., Védelem online, URL: <http://www.vedelem.hu/letoltes/tanulmany/tan198.pdf>
34. Takács Lajos Gábor: *Merevítő rendszerek tűzvédelmi követelményei*. Megjelent a Tűzfal internetes portálon, 2009. május 11-én, URL: <http://www.tuzfal.com/index.php?cont=cikk&cikk=24&rov=2>
35. Takács Lajos Gábor: *Tűzfalak megfelelő kialakítása*. Megjelent a Tűzfal internetes portálon, 2009. május 28-án, URL: <http://www.tuzfal.com/index.php?cont=cikk&cikk=26&rov=2>